

Vardas Pavardė: _____

Data: _____

Lietuvių kalbos namų darbai 12

Būdvardis – kalbos dalis, kuri parodo daikto ypatybę ir atsako į klausimus <i>koks? kokia? kokie? kokios?</i>
Sakinyje būdvardis derinamas su daiktavardžiu gimine, skaičiumi ir linksniu.
Būdvardžiai sakinyje yra derinami su daiktavardžiu <u>skaičiumi</u> . <u>Vienaskaitos būdvardžiai</u> atsako į klausimus koks? kokia? Pvz.: geras berniukas, pilka pelė. Sutrumpintai žodį „vienaskaita“ rašome – vns.
<u>Daugiskaitos būdvardžiai</u> atsako į klausimus kokie? kokios? Pvz.: geri berniukai, pilkos pelės. Sutrumpintai žodį „daugiskaita“ rašome – dgs.
Būdvardžiai sakinyje yra derinami su daiktavardžiu <u>gimine</u> . Jei daiktavardis vyriškosios giminės, tai ir būdvardis bus vyriškosios giminės. <u>Vyriškosios giminės būdvardžiai</u> – tie būdvardžiai, kurie atsako į klausimus koks? kokie? Pvz.: mažas namelis, turtingas ponas, vikrūs žvėreliai. Sutrumpintai „vyriškoji giminė“ rašome – vyr. g. Jei daiktavardis moteriškosios giminės, tai ir būdvardis bus moteriškosios giminės. <u>Moteriškosios giminės būdvardžiai</u> – tie būdvardžiai, kurie atsako į klausimus kokia? kokios? Pvz.: maža mergaitė, turtinga ponija, vikrios lūšys. Sutrumpintai „moteriškoji giminė“ rašome – mot. g.

1. Pagal pavyzdį užpildykite lentelę.

Vyriškoji giminė (vyr. g.)	Moteriškoji giminė (mot. g.)
lengvas darbas	lengva kuprinė
karštas oras	_____
sunkus _____	_____
tamsus _____	_____
didelis _____	_____
medinis _____	_____

Būdvardžiai sakinyje yra derinami su daiktavardžio linksniu.

Būdvardžių linksniavimas

Vienaskaita (vns.)

Vienaskaita (vns.)

Vyriška giminė (vyr. g.)

Moteriška giminė (mot. g.)

<u>V. koks?</u>	geras	gražus	didelis	<u>V. kokia?</u>	gera	graži	didelė
<u>K. kokio?</u>	gero	gražaus	didelio	<u>K. kokios?</u>	geros	gražios	didelės
<u>N. kokiam?</u>	geram	gražiam	dideliam	<u>N. kokiai?</u>	gerai	gražiai	didelei
<u>G. kokį?</u>	gerą	gražų	didelį	<u>G. kokią?</u>	gerą	gražią	didelę
<u>Įn. kokių?</u>	geru	gražiu	dideliu	<u>Įn. kokia?</u>	gera	gražia	didele
<u>Vt. kokiame?</u>	gerame	gražiam	dideliame	<u>Vt. kokioje?</u>	geroje	gražioje	didelėje

Daugiskaita (dgs.)

Daugiskaita (dgs.)

Vyriška giminė (vyr. g.)

Moteriška giminė (mot. g.)

<u>V. kokie?</u>	geri	gražūs	dideli	<u>V. kokios?</u>	geros	gražios	didelės
<u>K. kokių?</u>	gerų	gražių	didelių	<u>K. kokių?</u>	gerų	gražių	didelių
<u>N. kokiems?</u>	geriems	gražiems	dideliems	<u>N. kokioms?</u>	geroms	gražioms	didelėms
<u>G. kokius?</u>	gerus	gražius	didelius	<u>G. kokias?</u>	geras	gražias	dideles
<u>Įn. kokiais?</u>	gerais	gražiais	dideliais	<u>Įn. kokiomis?</u>	geromis	gražiomis	didelėmis
<u>Vt. kokiuose?</u>	geruose	gražiuose	dideliuose	<u>Vt. kokiose?</u>	gerose	gražiose	didelėse

2. Išlinksniuokite žodžių junginį: **naujas dviratis**

Vienaskaita	Daugiskaita
V. koks?	kokie?
K. kokio?	kokių?
N. kokiam?	kokiems?
G. kokį?	kokius?
Įn. kokių?	kokiais?
Vt. kokiame?	kokiuose?

3. Išlinksniuokite žodžių junginį: **šalta žiema**

Vienaskaita	Daugiskaita
V. kokia?	kokios?
K. kokios?	kokių?
N. kokiai?	kokioms?
G. kokią?	kokias?
Įn. kokia?	kokiomis?
Vt. kokioje?	kokiose?

4. Pabraukite būdvardžius sakinyje.

1. Apskritas kamuoliukas, raudonas šoneliukas.
2. Mokslo šaknys karčios, bet vaisiai saldūs.
3. Antikvariniam automobiliui trūksta variklio.
4. Moliniame ąsotyje buvo skani gira.
5. Darius ir Girėnas – drąsūs lakūnai.